

Samenvatting Reflectie

7 oktober 2021

Aanwezigen

1. Janneke van Oversteeg
2. Martijn Hassouna
3. Ashraf Hachhouch
4. Jack Oostrum
5. Kees van Willigen
6. Pierre Schefferlie
7. Laura Pellikaan
8. Marjo Molengraaf
9. Attie Mager
10. Rutger van Breemen
11. Ali Kocak
12. Reinie Melissant
13. Niels van Santen
14. Ilhan Tekir

Programma

Dinsdagavond 7 oktober heeft de raad gereflecteerd op de afgelopen raadsperiode. De avond begon met een gesproken column van Peter van der Geer, waarin hij enkele observaties deelde op de Gorcumse manier van vergaderen.

Peter gaf aan dat veel raden in het laatste jaar stilstaan bij hun vergaderwijze. Zij doen dat deels om belangrijke lessen daaruit te trekken voor een volgende periode (bij wijze van testament), deels om nog in deze periode te experimenteren met enkele verbeteringen. In zijn column stond hij stil bij het verschil tussen doel en praktijk van de vergaderwijze (daarin verschilt Gorcum niet van andere gemeenten), de manier waarop het politieke debat zich manifesteert (als vergadering, arena, theater of kloppend hart van de Gorcumse democratie), de mate waarin de raad haar stempel weet te drukken op de besluitvorming en de effectiviteit van bijdragen en interrupties in het debat.

Doel hiervan was dat de raadsleden – gevoed door de observaties en discussie – zelf in het gesprek tot een aantal verbeter suggesties zouden komen. De raad staat immers zelf aan het stuur van haar vergaderwijze. Deze suggesties staan hieronder genoemd, waarvan sommige toegelicht met een korte samenvatting van de discussie.

Twee technische verbeter suggestie (griffie/Faza)

- Het berichtenverkeer tijdens de vergaderingen in Teams (chatberichten) zijn zichtbaar voor iedereen. Dus ook voor externen. Kunnen we die externen daarvan buitensluiten?

- Op de site staat wie er het meest aan het woord is geweest. Dat heet (op de site) Topsprekers. Kan dat een ander woord worden?

De griffie overlegt dit met Faza

Structurele verbeter suggesties

1. Organiseer een verkenning vooraf (vergaderstructuur)

Bied raadsleden/college de mogelijkheid om voorafgaand aan de I&O 'het goede gesprek' te voeren. Doel moet zijn: begrijpen we nu wat het voorstel gaat worden? Zo'n verkenning/benen-op-tafel kan dan zonder externen. Raadsleden voelen zich dan niet bekeken en voelen zich vrijer om te praten. College en raad kunnen in de formele besluitvorming niet teruggrijpen op dit overleg. Er komt ook geen verslag van.

De motivatie

- Probleem is dat het College de I&O gebruikt om de temperatuur van een onderwerp in de raad te meten: wat vindt de raad ervan. Dat is niet het doel wat de raad heeft gegeven aan de I&O-fase.
- We hebben een beter gesprek als er geen publiek bij is.
- Vanuit Debat.NL: dit type overleg sluit aan bij de praktijk van sommigen raden van een oriëntatiefase voorafgaand aan de BOB-fasering. BOB (ofwel I&O, B&A, raad) start pas zodra er een raadsvoorstel ligt.

1. Betere voorbereiding

De griffie/agendacommissie zien erop toe dat bijdragen van ambtenaren goed aansluiten bij het doel dat de raad heeft met een sessie.

Daartoe bespreekt de griffie een sessie vooraf met de ambtenaar. Doel, aard en lengte van de presentatie of bijdrage komen daarbij ter sprake. Onderdeel van dat gesprek is ook de rol van de raad: wat wordt er van haar verwacht, waar kan de raad zijn invloed nog uitoefenen?

2. Verbetering van de vergaderwijze

- a) I&O's bieden veel vormvrijheid. Waarom niet praten op basis van een stuk maar op locatie? Als volksvertegenwoordigers praat je graag daar waar het onderwerp speelt, bijv. een buurthuis. Bijvangst is dan dat je informeler met elkaar praat. In de toekomstige raad iets om te proberen, door vooraf extra ruimte te claimen (Attie/Martijn).
- b) Sessies waarin je vrijuit kunt praten (BOT). Zonder verslag. Laten we het eens proberen met een onderwerp. Wel aan de voorkant afspreken wat je ermee wilt (Kees).
- c) Het debat in de B&A kan aantrekkelijker worden. Door effectiever de eerste en tweede termijn te gebruiken met daarbij aandacht voor interruptietechnieken zal het onderlinge debat verbeteren.
Vanuit Debat.NL: Dit is iets voor het raadontwikkelprogramma, een term die steeds meer raden prefereren boven 'inwerkprogramma'.
- d) De agendacommissie zou de vrijheid moeten nemen om ook eens een B&A-debat te agenderen dat niet direct tot een advies leidt. Meningen uitwisselen kunnen leiden tot een maatschappelijke duiding, maar dat hoeft niet per se. Daarvoor is wel nodig dat de raadsleden weten wat zo'n verkennend of verdiepend gesprek van elkaar vraagt aan spelregels en een voorzitter die dit dienovereenkomstig leidt.
Vanuit Debat.NL: Overtuigend debatteren is meer dan ieder zijn waarheid laten vertellen. Het gaat erom dat je elkaar meekrijgt. Verleiden is net zo belangrijk als overtuigen. Een actieve voorzittersrol helpt daarbij.

3. Verbetering van de vergadercultuur

a) Buurten bij een andere fractie. Door als lid eens mee te vergaderen met een andere fractie (zoals Marjo/Laura) kan het collectief van de raad - met respect voor de verschillen – sterker worden.

b) Kies voor regelmatige reflectie op het eigen functioneren. Daardoor blijf je niet alleen beter op elkaar afgestemd, maar ontstaat ook ruimte om mogelijke verbeteringen te initiëren.

Vanuit Debat.NL: Reflectie begint al bij start van de nieuwe raad: Wat voor raad willen we zijn? Wat vinden we belangrijk aan het politieke debat? Waar willen we elkaar aan houden. Veel raden hebben jaarlijks een moment van reflectie, waarvoor de raadsleden zelf thema's aandragen.